

TALLINNA HUVIKESKUS KULLO

Pilliõppe solfedžo

I Üldosa Õppeaja kestvus: 1-7 õppeaastat, vastavalt õpilase soovile Maht tundides: 1 tund nädalas, 37 tundi õppeaastas Õppekeel: eesti keel, vene keel Õppevormid ja meetodid: rühmatunnid Vastuvõtutingimused: vanus alates 6. eluaastast, huvi ja õpimotivatsiooni olemasolu Õppevaldkond: muusika ja kunst Lisaained: - Dokument lõpetamisel: õppeaasta lõpus väljastatakse tunnistus
II Õppe-ja kasvatustöö eesmärgid Solfedžo eesmärk on muusikalise kuulmise, mälu, lauluoskuse, muusikalise kirjaoskuse ja analüüsivõime arendamine. Need oskused toetavad omakorda nii õpilase üldmuusikalist kui ka pillimänguoskuse arengut. Solfedžo on oma olemuselt justkui muusikaline matemaatika, mille õppes on äärmiselt oluline õppetöö järjepidevus, kuna õpe liigub sujuvalt kergematelt ülesannetelt raskematele, mängult õppimisele ning iga uus oskus täiustab varem omandatud pädevusi.
III Õppetöö sisu Õppetöö toimub noorematel lastel (õppe alguses 7.-9. eluaastat) õppeaastate kaupa. Läbida on võimalik seitsmeaastane programm. Vanemate õpilaste puhul on võimalik aines kiirem edasiliikumine, selliselt võimalik läbida mitme aasta programm ühe aastaga individuaalprogrammi alusel vastavalt õpilase võimetele ja õpimotivatsioonile. <u>I õppeaasta</u> Põhieesmärk: rütmiopeetus, laaditaju arendamine, duur ja moll. Läbitavad teemad: <ol style="list-style-type: none">1. Meetrum ja rütm: rõhuline ja rõhutu taktiosa; takt ja taktijoon; taktidesse jaotamine, lõpujoon; kordamismärk; taktimõõdud 2/4, 3/4 ja 4/4=C; taktiviipamise skeemid; noodivältused ja pausid; tervenoot ja -paus; poolnoot ja -paus; veerandnoot ja -paus; kaheksandiknoot ja -paus.2. Noodikirja algteadmised. Mõisted: noodijoonestik ja abijooned; nootide asukohad noodijoonestikul; noodivarre õigekiri; pauside kirjutamine; viiulivõti; noodinimetused: silp ja/või tähtnimetused; alteratsioonimärgid (diees, bemoll, bekaar); tempo ja dünaamika mõiste.3. Helistikud: laadid (duur ja moll); astmed ja astmetaju arendamine; helistikud: C, F, G duurid ja a-moll loomulik kuju; paralleelsed helistikud; toonika kolmkõla; juhtheli.4. Kuulamine: duuri ja molli heliredel; duuri ja molli kolmkõla.5. Diktaat: rütmidiktaat 2-4 takti; ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks.6. Laulmine: heliredel duuris ja loomulikus mollis; I astme kolmkõla duuris ja mollis; eakohased ühehäälsed harjutused ja kaanonid.7. Rütmika: liikumisega (rütmika, tants, pantomiim jms) seotud mõisted ja vastavate võtete harjutamine; muusika kuulamine ja analüüs. <u>II õppeaasta</u> Põhieesmärk: molli kolm liiki; intervallid p.1, p.4, p.5, p.8.

Läbitavad teemad:

1. Rütm ja taktimõõt: punkt noodi järel; kolmelöögiline noot; punkteeritud rütm; kuuteistkümnendiknoot ja -paus; eeltakt.
2. Helistikud: kuni kahe märgini (D-h, B-g, d- ja e-moll); toon ja pooltoon; heliredeli ehitus; ebapüsivad ja püsivad astmed.
3. Intervallid: tutvumine puhaste intervallidega p.1, p.4, p.5, p.8.
4. Kuulamine: duuri ja molli heliredel; T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt); õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt).
5. Diktaat: lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris; rütmidiktaat kuni neli takti.
6. Laulmine: duuri ja loomuliku molli heliredel; T ja t kolmkõla; lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

III õppeaasta

Põhieesmärk: lihtintervallid ja akordiõpetuse algus.

Läbitavad teemad:

1. Rütm ja taktimõõt: punkteeritud rütm (ta-i-ti); varemõpitu kordamine ja kinnistamine.
2. Helistikud: minoori kolm kuju; helistikud kuni kolme märgini.
3. Intervallid: v.2, s.2, v.3, s.3; intervallide suurus toonides; ehitamine antud noodist üles ja alla.
4. Akordid: toonika kolmkõla pöörded.
5. Kuulamine: õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt; duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid.
6. Diktaat: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat, neli takti; rütmidiktaat kuni neli takti.
7. Laulmine: duuri ja molli kolmkõla pööretega; duuri ja loomuliku molli heliredel.

IV õppeaasta

Põhieesmärk: akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

Läbitavad teemad:

1. Taktimõõt 3/8.
2. Helistikud: kuni nelja märgiga mažoorid ja minoorid.
3. Intervallid: v.6, s.6, v.7, s.7.
4. Duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine; põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.
5. Kuulamine: duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid; duuri ja molli kolmkõlad.
6. Diktaat: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat (neli takti); rütmidiktaat (kuni neli takti).
7. Laulmine: duuri ja molli kolmkõlad pööretega, duuri ja harmoonilise molli heliredel.

V õppeaasta

Põhieesmärk: dominantseptakord lahendusega ning s.2, v.7 ja s.7 lahendustega.

Läbitavad teemad:

1. Rütm, taktimõõt: triool; 6/8 taktimõõt.
2. Helistikud: kuni viie märgiga duurid ja mollid.
3. Intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla; v.7 lahendustega duuris (s.3, s.6) ja mollis (v.3, v.6); s.7 lahendusega p.8; s.2 lahendusega duuris (v.3, v.6) ja mollis (s.3, s.6).
4. Akordid: D7 põhikujus duuris ja mollis; toonika kolmkõla pöörete ehitamine helistikus (duuris ja mollis); subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis.
5. Kuulamine: D7 lahendusega; s.2, v.7, s.7 lahendustega; kolmkõla ja pöörded duuris ja

mollis.

6. Diktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis.
7. Laulmine: kõik õpitu; jõukohased harjutused.

VI õppeaasta

Põhieesmärk: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

Läbitavad teemad:

1. Rütm ja taktimõõt: taktimõõt 6/8; triool; süntkoop.
2. Helistikud: kuni 6 märgiga helistikud.
3. Intervallid.
4. Akordid: kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).
5. Kuulamine: D7 lahendusega duuris ja mollis; duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded; intervallid.
6. Diktaat: 2/4 ja 3/4 taktimõõdus 4 takti.
7. Laulmine: D7 lahendusega duuris ja mollis; intervallid.

VII õppeaasta

Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

Läbitavad teemad:

1. Rütm ja taktimõõt: süntkoop; vahelduv taktimõõt.
2. Helistikud: 7 märgiga duurid ja mollid.
3. Intervallid.
4. Diktaat: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti; 4/4 taktimõõdus 4 takti.
5. Laulmine: oskus rakendada teoreetiliselt õpitud.
6. Nooditeksti analüüs: õpitud helistikes.

IV Oodatavad õpitulemused

Õppetöö käigus püüeldakse selle poole, et õpilased omandaksid kõik eelnevalt kirjeldatud pädevused vastavalt oma võimetele.

Õppe läbimise järgselt on õpilase heade eelduste korral ning varasema sihikindla ja süstemaatilise töö tulemusena võimalik ka asuda edasi õppima erinevates keskastme- ja kõrgemates muusikaõppeasutustes.

V Hindamine/tagasisidestamine

Õppetöö jooksul analüüsib ja hindab õpetaja koos õpilasega õpitavat, igale õpitud materjalile järgneb tagasiside andmine. Tagasiside toimub nii hindelisel kujul (viiepallisüsteemis) kui ka kujundava hindamisena suulise tagasiside näol.

Oluline on õpilase individuaalne tunnustamine, sest õpilased on erinevate võimetega. Eesmärgiks pole mitte õpilase absoluutse taseme võrdlemine, vaid iga õpilase individuaalsete saavutuste mõõtmine ja tunnustamine ning uute eesmärkide püstitamine.